gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 38

Indiener: Ron Smits en Jan Schäperclaus PRO Berkelland
Datum indiening vraag: 16 november 2026
Datum verzending antwoord: 17 november 2026

Politieke Avond van: 17-11-2026
Raadsvergadering van: 15-12-2026

Onderwerp: Integraal veiligheidsplan 2027-2030

Namens de fractie PRO sturen wij onderstaande vragen ter voorbereiding op de beeldvormende behandeling van het Integraal Veiligheidsplan 2027–2030. Graag ontvangen wij de antwoorden zo mogelijk vóór de bijeenkomst.

De vijf prioriteiten zijn voor ons herkenbaar. We willen vooral beter begrijpen wat de aanpak concreet betekent voor Berkelland, wat inwoners daarvan gaan merken en of er voldoende mensen en middelen beschikbaar zijn.

Wij stellen daarom de volgende vragen.

1. Wat vraagt in Berkelland de meeste aandacht?

Het IVP is opgesteld voor vier gemeenten, terwijl de veiligheidsproblemen per gemeente verschillen. Welke problemen vragen in Berkelland de meeste aandacht en hoe vertaalt zich dat naar onze lokale inzet?

Daarbij vragen we specifiek om een toelichting op de relatief hoge registraties van cybercrime en de stijging van het aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt. Wat weten we over de oorzaken? Wanneer ontvangt de raad de nadere analyse van de Veiligheidsmonitor 2025?

Antwoorden (in te vullen door college):
Het Integrale Veiligheidsplan (IVP) is gezamenlijk opgesteld voor de vier gemeenten in Achterhoek Oost: Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Deze gemeenten werken samen binnen hetzelfde basisteam van de politie. Daardoor is er sprake van een gezamenlijke veiligheidsopgave en kunnen regionale ontwikkelingen, prioriteiten en doelen op elkaar worden afgestemd. Tegelijkertijd biedt het IVP ruimte voor lokale accenten via het jaarlijkse uitvoeringsplan. Voor Berkelland vraagt met name de aanpak van ondermijning en complexe zorg- en veiligheid casuïstiek de meeste aandacht. Deze prioriteiten worden vertaald via het uitvoeringsplan, die volgt in januari 2027.

Uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat slechts 37,4% van de inwoners zich online veilig voelt. Tegelijkertijd geeft een groot deel van de inwoners aan bewust bezig te zijn met digitale veiligheid en het beschermen van persoonsgegevens. Dit wijst erop dat inwoners zich steeds bewuster zijn van online risico's, wat mogelijk ook leidt tot een grotere herkenning en daardoor een stijging van de meldingen van cybercrime.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

De beschikbare gegevens bieden onvoldoende basis om vast te stellen welke lokale factoren ten grondslag liggen aan de relatief hoge cybercriminaliteitscijfers.

Hoewel het aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt is gestegen van 25,7% naar 34,6%, laat de geregistreerde criminaliteit juist een dalende trend zien. Ook de onveiligheidsbeleving in de eigen buurt is slechts beperkt toegenomen. Dit wijst erop dat het hogere algemene onveiligheidsgevoel mogelijk mede wordt beïnvloed door bredere maatschappelijke ontwikkelingen en berichtgeving in (sociale) media, maar dit is een aanname.

De analyse is uitgevoerd door Datalab GO en opgenomen in de bijgevoegde Bijlage 3 Rapportage Veiligheidsmonitor 2025 Berkelland.

2. Zijn de ambities uitvoerbaar?

In het voorstel staat dat de uitvoering wordt gedekt uit bestaande middelen. Tegelijkertijd wordt aangegeven dat uitbreiding met één fte nodig is.

Welke ambities kunnen met de huidige bezetting worden uitgevoerd en welke zijn afhankelijk van deze uitbreiding? Waarop is de keuze voor één extra fte gebaseerd? Is daarbij ook gekeken naar de benodigde juridische ondersteuning, toezicht en handhaving en de inzet vanuit het sociaal domein?

Wat blijft liggen als de uitbreiding niet of pas later beschikbaar komt?

Antwoorden (in te vullen door college):
Met de huidige bezetting kunnen de wettelijke taken en de reguliere werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals beschreven in het jaarlijkse uitvoeringsplan. Het rapport van Van der Torre beschrijft dat de gemeentelijke veiligheidsopgaven de afgelopen jaren zijn verbreed en complexer zijn geworden. Naast de reguliere veiligheidstaken, vragen onder meer ondermijning, zorg en veiligheid, digitale veiligheid, crisisbeheersing en de versterking van de weerbare overheid om extra inzet. Op basis daarvan adviseert het rapport om de capaciteit binnen Openbare Orde en Veiligheid te versterken, zodat er meer regie komt op de ambities uit het IVP. Juridische ondersteuning, toezicht en handhaving en de inzet vanuit het sociaal domein maken onderdeel uit van de integrale samenwerking rondom veiligheidsvraagstukken, maar zijn geen onderdeel van deze extra capaciteit.

Zonder deze uitbreiding, komt de inzet op ondermijning en weerbaarheid onder druk te staan.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 38

3. Hoe maken we preventie concreet?

Het IVP zet terecht in op vroegsignalering, preventie en perspectief voor jongeren. Voor PRO hangt dit nauw samen met bestaanszekerheid, passende huisvesting, onderwijs en tijdige hulp.

Welke concrete afspraken worden gemaakt over de inzet van jongerenwerk, schuldhulp, scholen, Voormekaar en zorgpartners? Wie houdt de regie wanneer problemen zich opstapelen of passende hulp uitblijft? Hoe voorkomen we daarbij dat jongeren tussen wal en schip vallen wanneer zij achttien worden?

Antwoorden (in te vullen door college):
Het IVP beschrijft de strategische prioriteiten, ambities en doelen van de gemeente op het gebied van veiligheid. Het IVP bevat geen concrete afspraken over de inzet van jongerenwerk, scholen, Voormekaar, schuldhulpverlening of individuele zorgpartners. Deze afspraken worden gemaakt binnen de reguliere beleidsvelden waarin zorg, onderwijs en ondersteuning zijn georganiseerd.

4. Hoe zorgen we dat veiligheid voor iedereen geldt?

PRO vindt het belangrijk dat iedereen zich veilig kan voelen en zichzelf kan zijn. De aanpak van discriminatie en de veiligheid van lhbtiq+-personen zien we nog niet duidelijk terug in het IVP.

Hoe krijgen deze onderwerpen een herkenbare plek in de uitvoering? Hoe worden de ervaringen betrokken van inwoners die niet vanzelf worden gehoord, waaronder mensen met een beperking en inwoners die moeite hebben met digitaal contact?

Antwoorden (in te vullen door college):
Het IVP richt zich op een veilige samenleving voor alle inwoners binnen Achterhoek Oost. Thema's als discriminatie, inclusie en de veiligheid van lhbtiq+-personen zijn daarom niet als afzonderlijke prioriteit opgenomen, maar maken integraal onderdeel uit van de veiligheidsaanpak. Bij de uitvoering wordt gebruik gemaakt van data uit de Veiligheidsmonitor 2025, inwonerscontacten en ervaringen van zorg- en veiligheidspartners.

5. Hoe beschermen we inwoners tegen ondermijning?

Het onderzoek naar ondermijning beschrijft hoe kwetsbare inwoners afhankelijk kunnen raken van malafide verhuurders, werkgevers of zorgaanbieders. Het rapport bevat ook concrete aanbevelingen, waaronder een audit naar de fraudebestendigheid van het zorgsysteem.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Welke aanbevelingen zijn in Berkelland inmiddels uitgevoerd en welke worden nog opgepakt? Hoe zorgen we dat toezicht en handhaving daadwerkelijk leiden tot betere bescherming van zorgcliënten, arbeidsmigranten en andere kwetsbare inwoners? Hoe wordt voorkomen dat zij na een interventie zonder passende zorg of huisvesting achterblijven?

Antwoorden (in te vullen door college):

Het onderzoek naar ondermijning bevat diverse aanbevelingen om de weerbaarheid van de gemeente te versterken en misbruik van kwetsbare inwoners tegen te gaan. Een van de aanbevelingen is het uitbreiden van de capaciteit binnen Openbare Orde en Veiligheid met 1 fte, zodat meer ruimte ontstaat voor de aanpak van ondermijning, preventie en integrale samenwerking. Deze aanvraag is meegenomen in de uitwerking van het college- en raadsprogramma.

Om te voorkomen dat inwoners na een interventie zonder passende zorg of huisvesting achterblijven, wordt per situatie bekeken welke ondersteuning nodig is en welke organisatie daarin de regie voert. Zo wordt bijvoorbeeld samen met ProWonen gekeken naar de mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting in combinatie met passende zorg.

6. Wat moeten inwoners merken en hoe kan de raad bijsturen?

Welke concrete verbeteringen moeten inwoners aan het einde van deze beleidsperiode merken? Hoe worden de resultaten gevolgd en aan de raad teruggekoppeld?

Het college stelt de jaarlijkse uitvoeringsplannen vast. Op welk moment kan de raad vooraf richting geven aan de keuzes daarin? Wordt de raad ook geïnformeerd wanneer ambities niet haalbaar blijken of prioriteiten wezenlijk worden verschoven?

Antwoorden (in te vullen door college):

Het IVP is een kaderstellend document, een meerjarenbeleidsplan. De concrete acties worden jaarlijks in een uitvoeringsplan beschreven. De resultaten worden gevolgd via onder andere de monitoring van veiligheidsdata en de Veiligheidsmonitor. De raad wordt hierover geïnformeerd via de reguliere planning- en control cyclus, het jaarlijkse uitvoeringsplan en waar nodig via afzonderlijke raadsinformatiebrieven.

De raad heeft bij de totstandkoming van het IVP op 15 september 2026 de gelegenheid gehad om input mee te geven op de voorgestelde prioriteiten. Daarnaast is er jaarlijks rond maart ruimte om aandachtspunten en prioriteiten mee te geven, zodat deze kunnen worden betrokken bij de uitwerking van het uitvoeringsplan en worden meegenomen in de perspectiefnota. Als gedurende de uitvoering blijkt dat ambities niet haalbaar zijn of prioriteiten moeten worden aangepast, wordt de raad hierover geïnformeerd.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 38

7. Hoe houden we dagelijkse leefbaarheid in beeld?

In het vorige IVP was leefbaarheid een afzonderlijke prioriteit. In het nieuwe plan wordt leefbaarheid gezien als een resultaat van de inzet op de andere veiligheidsthema's. Wij begrijpen die samenhang, maar voor inwoners begint veiligheid vaak dichtbij huis: bij het aanpakken van terugkerende woonoverlast, een boa die zichtbaar en aanspreekbaar is en een melding waarop een duidelijke reactie volgt.

Voor PRO is het belangrijk dat deze dagelijkse problemen voldoende aandacht blijven krijgen, ook wanneer andere veiligheidsvraagstukken veel capaciteit vragen. Hoe blijven dagelijkse leefbaarheid, de zichtbaarheid van boa's en de opvolging van overlastmeldingen concreet geborgd in de jaarlijkse uitvoeringsplannen? Wie is hiervoor verantwoordelijk en hoe krijgt de raad inzicht in de resultaten en de ervaringen van inwoners?

Antwoorden (in te vullen door college):

Hoewel leefbaarheid in het nieuwe IVP geen afzonderlijke prioriteit meer is, blijft het een belangrijk uitgangspunt binnen alle veiligheidsthema's. De inzet op thema's als ondermijning, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid, digitale veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid moet bijdragen aan een veilige en leefbare woon- en leefomgeving voor inwoners. Onderwerpen als woonoverlast, terugkerende meldingen en problematiek in buurten raken vaak meerdere thema's tegelijk en worden daarom integraal benaderd. Zo kan woonoverlast onderdeel zijn van de aanpak binnen zowel ondermijning als zorg en veiligheid, afhankelijk van de aard van de problematiek. De resultaten worden gemonitord via signalen, meldingen en veiligheidscijfers en jaarlijks aan de raad teruggekoppeld via het uitvoeringsplan.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.